

Pracovníci společnosti RATAJ a.s. se mají čím chlubit. Chlubí se jejich bezosými spirálovými dopravníky, které pracují na jednoduchém principu s nízkou poruchovostí, vysokou efektivitou a mnohostranným využitím. Dalšími výrobky jsou dávkovače a BIG-BAG stanice.

Třicet tři let uspokojuje společnost RATAJ a.s. z Doubravice na Českokubějovicku individuální požadavky klientů z desítek zemí světa. S předsedou představenstva Ing. Stanislavem Ratajem jsme hovořili o práci, práci a práci, protože patří k čistokrevným workoholikům.

Vyskytl se materiál, pro který byste nedokázali vymyslet, jak ho dopravit z místa na místo?

Dopravovat bezosými spirálovými dopravníky umíme prakticky všechno, co se sype, lepí a teče. Od veškerých sypkých materiálů počínaje přes lepivé materiály, běžnými sypkými materiály a tekutými kaly konče. V našich seznamech dopravovaných materiálů jsou takové „lahůdky“ jako absorpční materiály do norných stěn při ropných haváriích na mořích, doprava radioaktivního materiálu v jaderné elektrárně, doprava mořských lastur a mušlí na Islandu, doprava krmiva na největších světových lososích farmách v Chile, Norsku a Estonsku, doprava čajových lístků na Kamčatce, doprava mořské soli v egyptských přístavech, doprava zemědělských komodit v norském Stavangeru největším bezosým spirálovým dopravníkem na světě a mnoho dalších zajímavých řešení. Našimi zákazníky jsou firmy velikosti od několika zaměstnanců až po velké světové koncerny z potravinářského, plastikařského, chemického, stavebního, automobilového a dřevařského a energetického průmyslu.

Bezosé spirálové dopravníky používáme pro dávkování a dopravu materiálů od několika desítek gramů za hodinu v případě dávkování koření a ochucovadel při výrobě bramborových lupínků až po 700 tun za hodinu v případě dopravy uhlí do vagonů nebo dřevní štěpky a zemědělských komodit z nákladních lodí v přístavech.

V čem tkví úspěšnost vašich bezosých spirálových dopravníků RATAJ®?

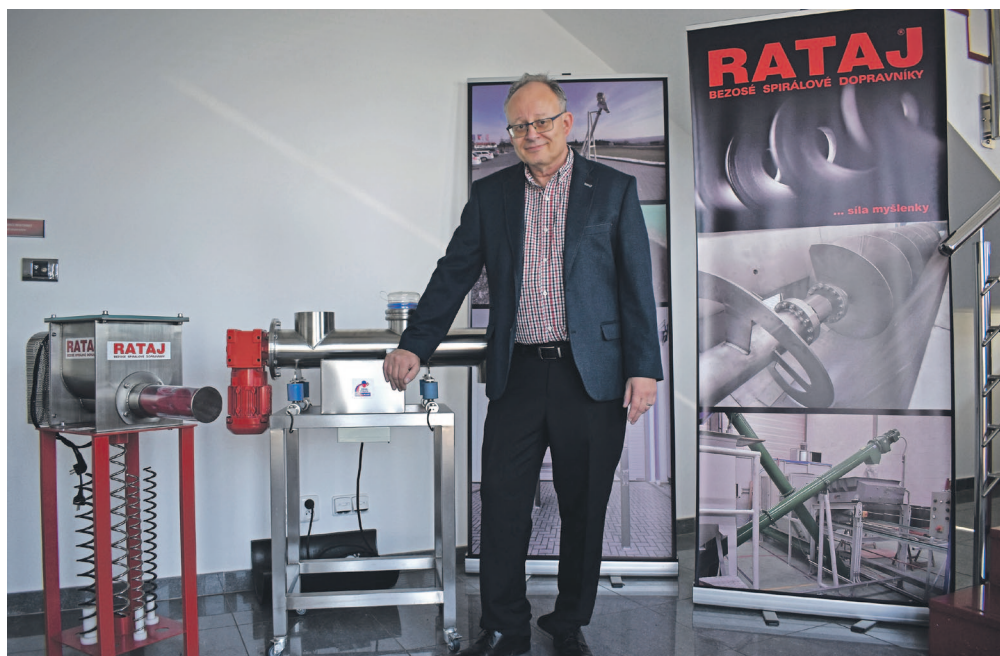
Základním prvkem je bezosá spirála vyrobená z prvotřídní oceli nebo nerezové oceli o tloušťce 3 až 60 mm a vnějším průměru 25 až 800 mm. V robustním bezosém spirálovém dopravníku nejsou vnitřní ložiska ani vnitřní hřídel a dopravovaný materiál se pohybuje téměř v celém průřezu dopravníku. Bezosá spirála umožňuje dopravovat velké množství materiálu při malých otáčkách a minimální spotřebě elektrické energie. Proto tyto dopravníky nacházejí uplatnění prakticky ve všech oblastech průmyslu. V současné době máme na skladě k dispozici více než 215 typů spirál v celkové délce přes 8000 m.

V čem se skrývají výhody této technologie?

Oproti klasickému šnekovému dopravníku s hřídelí nemá bezosý spirálový dopravník ložiska ani vnitřní hřídel. Velkým plusem je rovněž bezprašná doprava v jakémkoliv směru - vodorovně, šikmo i svisle. Základním kamenem však je samotný návrh parametrů dopravníku tak, aby vždy odpovídal dopravovanému materiálu.

Jak se vám podařilo proniknout s novou technologií na zavedené trhy?

Technologie bezosých spirál není nová. První spirály vznikly v 50.-60. letech minulého století. Před revolucí byl tento druh dopravníků v Československu neznámým pojmem.

Po revoluci v roce 1989 poptávka po nových technologiích samozřejmě byla, protože vznikaly nové firmy a staré se modernizovaly. Pro firmy bylo výhodné mít naši novinku původem ze „západu“.

Názve bezosé spirálové dopravníky pochází z „naší dílny“ a díky našemu neustálému vývoji nových tvarů a používaných materiálů bezosých spirál můžeme s hrdostí prohlásit, že jsme v tomto oboru světovou špičku.

Na rozdíl od klasického šnekového dopravníku, může flexibilní bezosý spirálový dopravník dopravovat materiál i v obloucích, umí přesně dávkovat a má ekonomický provoz. Hybnou silou v prosazování této technologie byly a jsou veletrhy u nás i v zahraničí na kterých pravidelně vystavujeme.

Po revoluci trvalo několik let, než jsme se dostali do povědomí českých, slovenských, polských a ostatních evropských firem.

K této technologii jsme připojili „sílu myšlenky“ (tento slogan je součástí image naší firmy), která našim výrobkům dává energii a úspěch.

Vyrábíte i takzvaně na sklad?

Dopravníky vyrábíme každému zákazníkovi na míru. Jde stoprocentně o zakázkovou výrobu dle požadavků zákazníka. Je nutné řešit a navrhovat technologii na místě, což je důvodem, proč strávím tolik času na cestách.

Vzhledem k tomu, že každý materiál je odlišný a vyžaduje jiné parametry dopravníku, nemáte zřejmě jednoduché zaměstnání.

Navrhnout konkrétní řešení nespočívá ve výpočtu na počítači, ale ve zkušenostech s dopravovanými materiály.

Například doprava kakaa je závislá na procentu obsaženého tuku, pro jiné materiály platí za rozhodující vlhkost materiálu, pro jiné zase velikost zrn dopravovaného materiálu.

Máte spočteno, kolik jste už vyrobili a kde váš systémem využívají?

Vyrobili jsme více než 5800 ks dopravníků a exportovali jsme do 56 zemí pěti kontinentů. Na export vyrábíme 30 procent objemu výroby. Mezi naše zákazníky patří světoví lídři téměř všech průmyslových

oborů od farmacie počínaje a těžkým průmyslem konče. Mám velkou radost z toho, že můžeme nejen českým ale i zahraničním zákazníkům ukázat šikovnost a umění naší práce, která nám otevírá další a další cestu k novým aplikacím.

Dělali jste něco vybočujícího z obvyklé rutiny?

Vyrobili jsme dopravníky na plnění norných stěn sloužících při ropných haváriích na moři. Ty jsme plnili absorpčním materiálem, přičemž spirála se zužovala tak, aby se absorbent v plněných tubusech správně zhuťnil. Také jsme vyráběli dopravník pro dopravu jaderného materiálu v elektrárně. Tehdy se radioaktivní materiál musel nadávkovat do speciálních nádob a po „splnění úkolu“ řádově v hodinách se dopravník uložil do jaderného úložiště.

Před pěti lety jsme vyrobili největší (dopravním výkonem a průměrem) bezosý spirálový dopravník na světě pro vykládku zemědělských komodit ze zaoceánských lodí v norském přístavu Stavanger. Průměr spirály byl 800 mm a výkon cca 700 tun za hodinu. Z pohledu referencí jednoznačně vedou námi vyrobené a dodané dopravníky do Japonska. Každý umí z Japonska dovážet, ale vyrobit a exportovat zboží do Japonska už tak samozřejmě není. Nejnovějším zajímavým přírůstkem do rodiny dopravovaných materiálů bude na konci tohoto roku doprava drcených baterií do elektroaut pro dva světové automobilové a bateriové lídry.

Společnost jste zakládali v roce 1990 s tatínkem, jemuž bude na konci tohoto roku 90 let. Stále pracuje?

Ano, tatínek stále pracuje a jeho vitalita je obdivuhodná. Nadále se věnuje dodávkám zemědělské techniky a navrhuje technologii.

Ale co děláte, co vám přináší radost, když nejste v „práci“?

Největší radost mám z cestování a obchodního jednání s našimi zákazníky a z perfektně fungujících dopravníků. Ročně najezdím autem více kilometrů, než je dvojnásobný obvod zeměkoule. Důležité pro mě je, vracet se do klidného zázemí se spolehlivými zaměstnanci a do dobré pracovní pohody...